

Dům č. p. 173 (Gerlichova vila), dnešní ulice Slunečná

Dům č. p. 173 (Gerlichova vila) na dnešní ulici Slunečná stál v roce 1836 blíže ke Stodolnímu potoku. Byl co do délky kratší a nezasahoval až do úrovně Slunečné a Kopečné ulice. Na straně Kopečné ulice stával starý pivovar, jehož prostor byl později využit na stavbu Gerlichovy vily. V roce 1836 byl majitelem domu č. p. 173 zahradník (rolník s malou výměrou pozemků) Anton Lillich (*1799) s manželkou Veronikou, rozenou Jog (*1792). Anton Lillich zde zemřel jako vdovec v roce 1851 a novým majitelem se stal oderský soukeník a mlynářský společník Josef Heil (*1819) s manželkou Barbarou, rozenou Tempus (*1822), kteří zde bydleli ještě v roce 1869. Měli nájemníky - zaměstnance uvedeného starého pivovaru - Franze Vögera (*1816) s manželkou Viktorii (*1824). Je potřebné dodat, že naproti domu č. p. 173 stávala v roce 1836 přízemní tovární budova firmy Gerlich č. p. 172, která skupovala sukno od soukromých tkalců a dále je pak upravovala a prodávala. Je doloženo, že v této tovární budově (po požáru v roce 1865 a nutné přestavbě objektu) měli v roce 1869 tovární byt Viktor Gerlich st. (*1813) s manželkou Annou (*1823) a syny Gustavem (*1845), Viktorem (*1849) a Hermannem (*1854). Byt s nimi sdílela jejich hospodyně a kuchařka Franciska Stach (*1842). V roce 1880 měl dům č. p. 173 nové vlastníky - manžele Antona a Theresii Dworsky z Nové Vsi u Oder, kteří se zabývali polním hospodářstvím. V roce 1890 je poprvé jako majitel domu č. p. 173 uváděn Gustav Gerlich, přičemž sčítací operáty z roku 1890 i 1900 uvádí jako jeho obyvatele Gustava Gerlicha s manželkou Karolinou, rozenou Waschka (*1858), syna Josefa (*1878) a dcery Christine (*1881) a Hildu (*1853). Je pravděpodobné, že před rokem 1890 došlo k přestavbě domu č. p. 173 na rodinnou vilu a rodina Gerlichů se služebnictvem potom vilu obývala až do 20. let 20. století. V roce 1921 Josef Gerlich (po smrti otce Gustava Gerlicha v roce 1903 majitel továrny i vily) bydlel s manželkou Christinou (*1884 Vítkov) a dcerou Alicí (*1910 Vídeň 10) v továrním bytě č. p. 172 a ve vile č. p. 173 bydlel firemní šofér Karl Šustek (*1885 Odry) s manželkou Marií (*1889) a dětmi Karlem (*1915 Odry), Josefem (*1917 Odry) a Marií (*1919 Odry). Když v roce 1935 tovární budova vyhořela, Josef, Christine a Alice Gerlich pravděpodobně bydleli doroku 1946 opět v rodinné vile č. p. 173. Zde také Josef Gerlich 6. dubna 1946 náhle zemřel. Vdova Christine Gerlich s dcerou Alicí byly v červenci roku 1946 vysídleny do Německa. Od roku 1947 byla rodinná vila Gerlichů majetkem města Oder, které ji používalo pro veřejné účely (zdravotní středisko, škola a p.) V současnosti je v přestavěné budově část Střední školy Odry, příspěvkové organizace.

Pavel Kašpar st.

Dům č. p. 173. Archiv Muz. spolku Rolleder

Dům č. p. 173 v roce 2017, Foto: Jindra Kunc